

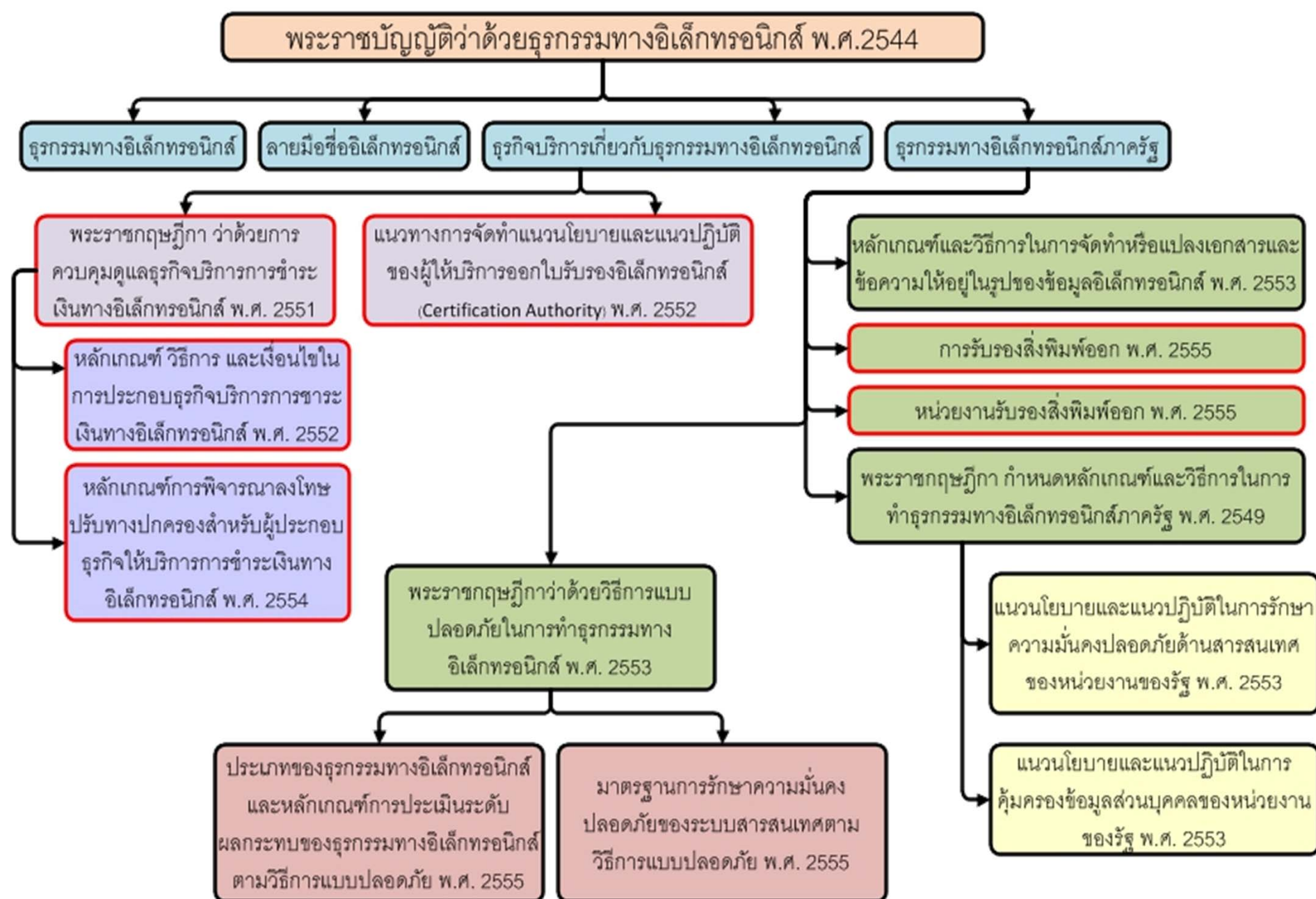
แนวทางการพัฒนามาตรฐานการ รักษาความมั่นคงปลอดภัยของ ระบบสารสนเทศ ตามวิธีการแบบ ปลอดภัย ในระดับเคร่งครัด กรมอนามัย

กฎหมายด้านไอซีทีที่เกี่ยวข้อง

2

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544

4

สาระสำคัญ

ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์

ธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544

5

ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หมายความว่า ธุรกรรมที่กระทำขึ้นโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

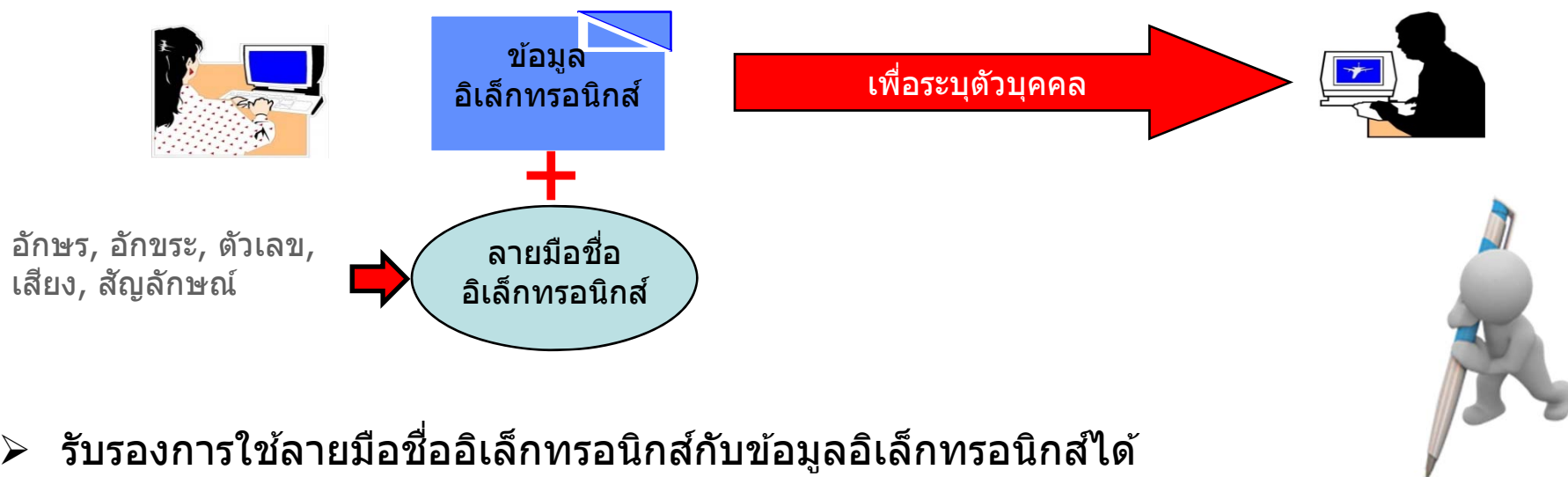
- การรับรองรองสถานะทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการรับ การส่งผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สามารถใช้เป็นหนังสือ หรือหลักฐาน
- การรับรองลายมือชื่ออันเป็นการใช้วิธีการใดก็ได้ในการระบุตัวบุคคล เพื่อแสดงว่าเจ้าของลายมือชื่อรับรองข้อความในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ว่าเป็นของตน
- ข้อความที่อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เหล่านั้นต้องสามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้ โดยความหมายไม่เปลี่ยนแปลงด้วย
- ใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ในการรักษาความถูกต้องของข้อความและสามารถ
- แสดงข้อความนั้นในภายหลังได้ ศาลรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็น
- พยานหลักฐานเกี่ยวกับการชั่งน้ำหนักพยาน

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544

6

ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์

- รับรองการใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์กับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544

7

ธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

"ธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์" เป็นคำที่มีความหมายกว้าง ไม่จำกัดเพียงการให้บริการเกี่ยวกับใบรับรอง (Certificate Service Provider) เท่านั้น แต่ยังหมายความรวมถึงบริการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งหมด เช่น การให้บริการเกี่ยวกับระบบการรักษาความปลอดภัย การให้บริการเกี่ยวกับการรับฝากข้อมูล การให้บริการเกี่ยวกับการชำระเงิน เป็นต้น

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544

8

พรบ. ฉบับนี้อนุญาตให้ประชาชนสามารถประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยอิสระ เว้นแต่การประกอบธุรกิจนั้นอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐหรืออาจสร้างความเสียหายต่อสาธารณะ ก็จะต้องมีการแจ้งให้ทราบ ขึ้นทะเบียน หรือได้รับใบอนุญาต ก่อนประกอบกิจการ ได้แก่

- การให้บริการเครือข่ายบัตรเครดิต (Credit Card Network)
- การให้บริการเครือข่ายอีดีซี (EDC Network)
- การให้บริการสวิตช์ซึ่งในการชำระเงินการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ซื้อสินค้าและหรือรับบริการ
- การให้บริการหักบัญชี (Clearing)
- การให้บริการชำระดุล (Settlement)
- ให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านอุปกรณ์
อย่างหนึ่งอย่างใดหรือผ่านทางเครือข่าย
- การให้บริการรับชำระเงินแทน

การดำเนินการใดๆ ตามกฎหมายกับหน่วยงานของรัฐหรือโดยหน่วยงานของรัฐ ถ้าได้กระทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ภาครัฐ พ.ศ. 2549 ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ให้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. นี้และให้ถือว่ามิมีผลโดยชอบด้วยกฎหมาย

[illegible]

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำหรือแปลงเอกสารและข้อความให้อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2553

10

ข้อกำหนดวิธีปฏิบัติในการจัดทำหรือแปลงเอกสารและข้อความให้อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

- ผู้จัดทำหรือแปลงเอกสารและข้อความให้อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต้องมีการตรวจสอบ จัดทำหรือแปลงเอกสารและข้อความตามข้อกำหนดโดยพิจารณาความครบถ้วนของข้อความทั้งหมด มาตรฐานขั้นต่ำสำหรับความละเอียดภาพ การตั้งชื่อไฟล์ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่สื่อถึงเนื้อหาของข้อมูลเพื่อสืบค้นได้
- ผู้จัดทำหรือแปลงต้องมีการตรวจสอบและการรับรองคุณภาพกระบวนการจัดทำหรือแปลงเอกสารและข้อความให้อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนมีการบันทึกการดำเนินการไว้เป็นหลักฐานและมีการกำหนดตัวบุคคลผู้รับผิดชอบที่เป็นผู้จัดทำหรือแปลงเอกสารและข้อความให้อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ผ่านการจัดทำหรือแปลง ผู้ตรวจสอบและรับรองกระบวนการจัดทำหรือแปลง และผู้ตรวจสอบและรับรองความถูกต้องและครบถ้วนของเมตาดาตา (Meta data)
- การกำหนดมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ เช่น การลงทะเบียนผู้ใช้งาน การบริหารจัดการสิทธิของผู้ใช้งาน การทบทวนสิทธิการใช้รหัสผ่าน เป็นต้น

พระราชกฤษฎีกา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำ ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ. 2549

11

หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ และจัดทำแนวนโยบายและแนวปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีที่มีการรวบรวม จัดเก็บ ใช้ หรือเผยแพร่ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงที่ทำให้สามารถระบุตัวบุคคล ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่คณะกรรมการมอบหมาย จึงมีผลใช้บังคับได้

ประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

12

แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย
ด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2553

แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย
ด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556

แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของ
หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2553

แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของ
หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2553 (แก้คำผิด)

แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2553

13

- หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานเป็นลายลักษณ์อักษร และจัดให้มีข้อปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงาน
- ข้อปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ต้องมีเนื้อหาอย่างน้อยดังนี้
 - ข้อกำหนดการเข้าถึงและควบคุมการใช้งานสารสนเทศ (access control)
 - ข้อกำหนดการใช้งานตามภารกิจเพื่อควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ (business requirements for access control) โดยแบ่งการจัดทำข้อปฏิบัติเป็น 2 ส่วนคือ การควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ และการปรับปรุงให้สอดคล้องกับข้อกำหนดการใช้งานตามภารกิจและข้อกำหนดด้านความมั่นคงปลอดภัย
 - การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (user access management) เพื่อควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตแล้ว และผ่านการฝึกอบรม หลักสูตรการสร้าง ความตระหนักเรื่องความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ
 - การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน (user responsibilities) เช่น การใช้งานรหัสผ่าน การป้องกันอุปกรณ์ในกรณีที่ไม่มีผู้ใช้งานที่อุปกรณ์
 - การควบคุมการเข้าถึงเครือข่าย (network access control)
 - การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (operating system access control)

แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2553

14

- ข้อปฏิบัติในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ต้องมีเนื้อหาอย่างน้อยดังนี้
 - มีการควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ (application and information access control) เช่น ควบคุมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และสื่อสารเคลื่อนที่ ควบคุมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และสื่อสารเคลื่อนที่
 - หน่วยงานของรัฐที่มีระบบสารสนเทศต้องจัดทำระบบสำรอง
 - หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และตรวจสอบโดยผู้ตรวจสอบภายในหน่วยงานของรัฐ (internal auditor) หรือโดยผู้ตรวจสอบอิสระด้านความมั่นคงปลอดภัยจากภายนอก (external auditor)
 - หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดความรับผิดชอบที่ชัดเจน กรณีระบบคอมพิวเตอร์หรือ ข้อมูลสารสนเทศเกิดความเสียหาย หรืออันตรายใด ๆ แก่องค์กรหรือผู้หนึ่งผู้ใด อันเนื่องมาจาก ความบกพร่อง ละเลย หรือฝ่าฝืนการปฏิบัติตามแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ โดยกำหนดให้ผู้บริหารระดับสูงซึ่งมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสี่ยง ความเสียหาย หรืออันตรายที่เกิดขึ้น
 - หน่วยงานของรัฐสามารถเลือกใช้ข้อปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ที่ต่างไปจากประกาศฉบับนี้ได้ หากแสดงให้เห็นว่า ข้อปฏิบัติที่เลือกใช้มีความเหมาะสมกว่า หรือเทียบเท่า

แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556

15

ยกเลิกข้อปฏิบัติในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ในข้อ

หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดความรับผิดชอบที่ชัดเจน กรณีระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลสารสนเทศเกิดความเสียหาย หรืออันตรายใดๆ แก่องค์กรหรือผู้หนึ่งผู้ใด อันเนื่องมาจากความบกพร่อง ละเลย หรือฝ่าฝืนการปฏิบัติตามแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ **โดยกำหนดให้ผู้บริหารระดับสูงซึ่งมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสี่ยง ความเสียหาย หรืออันตรายที่เกิดขึ้น**

และกำหนดใหม่เป็น

หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดความรับผิดชอบที่ชัดเจน กรณีระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลสารสนเทศเกิดความเสียหาย หรืออันตรายใดๆ แก่องค์กรหรือผู้หนึ่งผู้ใด อันเนื่องมาจากความบกพร่องละเลย หรือฝ่าฝืนการปฏิบัติตามแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ทั้งนี้ให้**ผู้บริหารระดับสูงสุดของหน่วยงาน (Chief Executive Officer : CEO) เป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสี่ยงความเสียหาย หรืออันตรายที่เกิดขึ้น**

แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2553

16

- ให้องค์กรของรัฐซึ่งรวบรวม จัดเก็บ ใช้ เผยแพร่ หรือดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ใช้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ จัดทำนโยบายในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีสาระสำคัญ เช่น การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลให้มีขอบเขตจำกัด และใช้วิธีการที่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นธรรม และให้เจ้าของข้อมูลทราบหรือได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลตามแต่กรณี, การระบุวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวม, การมีมาตรการในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม เป็นต้น
- ให้องค์กรของรัฐจัดทำข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการประกอบด้วย
 - ข้อมูลเบื้องต้น เช่น ชื่อ นโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลว่าเป็นของหน่วยงานใด, รายละเอียดขอบเขตของการบังคับใช้นโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
 - การเก็บรวบรวม จัดประเภท และการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล
 - การแสดงระบุมความเชื่อมโยงให้ข้อมูลส่วนบุคคลกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น
 - การรวมข้อมูลจากที่มาหลายๆ แห่ง ให้ระบุไว้ในนโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลถึงเจตนารมณ์การรวมข้อมูลดังกล่าวด้วย

แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2553

17

- การให้บุคคลอื่นใช้หรือการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
- การรวบรวม จัดเก็บ ใช้ และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บริการ ให้ระบุไว้ในนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลถึงสิทธิของผู้ใช้บริการ
- การเข้าถึง การแก้ไขให้ถูกต้อง และการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน
- การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลผ่านทางเว็บไซต์จัดให้มีวิธีการรักษาความมั่นคง* ปลอดภัยสำหรับข้อมูลส่วนบุคคลที่รวบรวมและจัดเก็บไว้ให้เหมาะสมกับการรักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคล

โดยจัดให้มีวิธีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสำหรับข้อมูลส่วนบุคคลที่รวบรวมและจัดเก็บไว้ให้เหมาะสมกับการรักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคล

- การติดต่อกับเว็บไซต์ เว็บไซต์ซึ่งให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ ต้องจัดให้มีทั้งข้อมูลติดต่อไปยังสถานที่ทำงานปกติและข้อมูลติดต่อผ่านทางออนไลน์ด้วย

* คือ แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2553 (แก้คำผิด)

แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2553

18

- สำหรับหน่วยงานของรัฐที่ได้รับทรัสต์มาร์คจากหน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่ทำหน้าที่ออกทรัสต์มาร์ค (Trust Mark) ให้หน่วยงานของรัฐนั้นแสดงนโยบายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานหรือองค์กรที่ออกหรือรับรองทรัสต์มาร์คดังกล่าวต่อคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ทรัสต์มาร์ค (Trust Mark) หมายถึง เครื่องหมายที่รับรองว่าหน่วยงานดังกล่าวมีมาตรฐานในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งออกโดยหน่วยงานหรือองค์กรที่จัดตั้งโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบและรับรองการออกทรัสต์มาร์คให้กับผู้ขอรับการรับรอง

- ให้หน่วยงานของรัฐกำหนดชื่อเรียกนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไว้ให้ชัดเจน และในกรณีที่มีการปรับปรุงนโยบาย ให้ระบุวัน เวลา และปี ซึ่งจะมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงนโยบายดังกล่าวไว้ด้วย

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยวิธีการแบบปลอดภัยในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2553

19

- วิธีการแบบปลอดภัย หมายความว่า วิธีการแบบปลอดภัยในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
- วิธีการแบบปลอดภัยมี 3 ระดับ ดังต่อไปนี้
 1. ระดับเคร่งครัด
 2. ระดับกลาง
 3. ระดับพื้นฐาน
- วิธีการแบบปลอดภัยใช้สำหรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ดังต่อไปนี้
 1. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีผลกระทบต่อความมั่นคงหรือความสงบเรียบร้อยของประเทศ หรือต่อสาธารณชน
 2. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานหรือองค์กร หรือส่วนงานของหน่วยงานหรือองค์กรที่ถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยวิธีการแบบปลอดภัยในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2553

20

- ต้องมีการกำหนดมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศสำหรับวิธีการแบบปลอดภัยในแต่ละระดับ ตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศตามวิธีการแบบปลอดภัย พ.ศ. 2555
- ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการแบบปลอดภัยตามพระราชกฤษฎีกานี้ ผู้กระทำได้คำนึงถึงหลักการพื้นฐานของการรักษาความลับ การรักษาความครบถ้วน และการรักษาสภาพพร้อมใช้งาน รวมทั้งต้องปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการควบคุมการปฏิบัติงานและการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศของหน่วยงานหรือองค์กรนั้นด้วย
- คณะกรรมการพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีการแบบปลอดภัยตามพระราชกฤษฎีกานี้และประกาศที่ออกตามพระราชกฤษฎีกานี้ รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยทุกกรอบระยะเวลา 2 ปี นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมและความสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่ได้มีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงไป

ประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

21

**ประเภทของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และหลักเกณฑ์
การประเมินระดับผลกระทบของธุรกรรมทาง
อิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการแบบปลอดภัย พ.ศ. 2555**

**มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบ
สารสนเทศตามวิธีการแบบปลอดภัย พ.ศ. 2555**

ประเภทของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และหลักเกณฑ์การประเมินระดับ ผลกระทบของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการแบบปลอดภัย พ.ศ. 2555

22

- ประเภทของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้วิธีการแบบปลอดภัยในระดับ**เคร่งครัด** มีดังต่อไปนี้
 1. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้านการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551
 2. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้านการเงินของธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน
 3. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้านประกันภัยตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิตและประกันวินาศภัย
 4. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้านหลักทรัพย์ของผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
 5. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่จัดเก็บ รวบรวม และให้บริการข้อมูลของบุคคลหรือทรัพย์สินหรือทะเบียนต่าง ๆ ที่เป็นเอกสารมหาชนหรือที่เป็นข้อมูลสาธารณะ
 6. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในการให้บริการด้านสาธารณสุขปโภคและบริการสาธารณะที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

ประเภทของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และหลักเกณฑ์การประเมินระดับ ผลกระทบของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการแบบปลอดภัย พ.ศ. 2555

23

- การประเมินระดับผลกระทบของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ จะต้องประเมินผลกระทบในด้านต่อไปนี้ด้วย

1. ผลกระทบด้านมูลค่าความเสียหายทางการเงิน แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยคำนวณจากความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในหนึ่งวันและคำนวณความเสียหายโดยตรงเท่านั้น

มูลค่าความเสียหายทางการเงิน	ระดับผลกระทบ
$\leq 1,000,000$ บาท	ต่ำ
$1,000,000 - 100,000,000$ บาท	กลาง
$> 100,000,000$ บาท	สูง

ประเภทของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และหลักเกณฑ์การประเมินระดับ ผลกระทบของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการแบบปลอดภัย พ.ศ. 2555

24

2. ผลกระทบต่อจำนวนผู้ใช้บริการหรือผู้มีส่วนได้เสียที่อาจได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกายหรืออนามัย แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยคำนวณจากจำนวนของบุคคลดังกล่าวที่ได้รับผลกระทบใน 1 วัน

จำนวนผู้ใช้บริการหรือผู้มีส่วนได้เสียที่อาจได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกายหรืออนามัย	ระดับ ผลกระทบ
ไม่มีผู้ใช้บริการหรือผู้มีส่วนได้เสียได้รับผลกระทบต่อชีวิตร่างกายหรืออนามัย	ต่ำ
มีผู้ใช้บริการหรือผู้มีส่วนได้เสียได้รับผลกระทบต่อร่างกายหรืออนามัยตั้งแต่ 1 - 1,000 คน	กลาง
มีผู้ใช้บริการหรือผู้มีส่วนได้เสียได้รับผลกระทบต่อร่างกายหรืออนามัย >1,000 คน หรือต่อชีวิตตั้งแต่ 1 คน	สูง

ประเภทของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และหลักเกณฑ์การประเมินระดับ ผลกระทบของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการแบบปลอดภัย พ.ศ. 2555

25

3. ผลกระทบต่อจำนวนผู้ใช้บริการหรือผู้มีส่วนได้เสียที่อาจได้รับความเสียหายอื่นใด นอกจากข้อ 2 แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยคำนวณจากจำนวนของบุคคลดังกล่าวที่ได้รับผลกระทบใน 1 วันและคำนวณความเสียหายโดยตรงเท่านั้น

จำนวนผู้ใช้บริการหรือผู้มีส่วนได้เสีย ที่อาจได้รับผลกระทบ	ระดับผลกระทบ
$\leq 10,000$ คน	ต่ำ
10,000 – 100,000 คน	กลาง
$> 100,000$ คน	สูง

4. ผลกระทบด้านความมั่นคงของรัฐ แบ่งเป็น 2 ระดับ

ผลกระทบด้านความมั่นคงของรัฐ	ระดับผลกระทบ
ไม่มีผลกระทบ	ต่ำ
มีผลกระทบ	สูง

ประเภทของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และหลักเกณฑ์การประเมินระดับ ผลกระทบของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการแบบปลอดภัย พ.ศ. 2555

26

- การเลือกใช้ระดับของวิธีการแบบปลอดภัย ให้พิจารณาจากผลประเมินที่เป็นผลกระทบดังต่อไปนี้

ผลประเมินที่เป็นผลกระทบ	ระดับของวิธีการแบบปลอดภัย
ระดับสูงด้านหนึ่งด้านใด	เคร่งครัด
ระดับกลางอย่างน้อย 2 ด้านขึ้นไป	กลาง
นอกเหนือจากข้างต้น	พื้นฐาน

มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศตามวิธีการแบบ ปลอดภัย พ.ศ. 2555

27

- กรณีที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศตามวิธีการแบบปลอดภัยในระดับเคร่งครัด ระดับกลาง หรือระดับพื้นฐาน ให้หน่วยงานหรือองค์กร หรือส่วนงานของหน่วยงานหรือองค์กรปฏิบัติตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
- มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศเป็นมาตรการสำหรับการใช้ในการควบคุมให้ระบบสารสนเทศมีความมั่นคงปลอดภัย ซึ่งครอบคลุมการรักษาความลับ (Confidentiality) การรักษาความครบถ้วน (Integrity) และการรักษาสภาพพร้อมใช้งาน (Availability) ของระบบสารสนเทศและสารสนเทศในระบบนั้น โดยการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วยระบบสารสนเทศต้องดำเนินการตามมาตรการที่เกี่ยวข้อง และต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ได้จากการประเมิน ทั้งนี้มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ แบ่งออกเป็น 11 ข้อ ได้แก่

มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศตามวิธีการแบบ ปลอดภัย พ.ศ. 2555

28

1. การสร้างความมั่นคงปลอดภัยด้านบริหารจัดการ

- กำหนดนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ โดยผ่านการอนุมัติและผลักดันโดยผู้บริหารระดับสูง และมีการประกาศนโยบายให้พนักงานและบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องรับทราบโดยทั่วกัน

- การวางแผนการติดตามและประเมินผลการใช้งานความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ และนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ

2. การจัดโครงสร้างด้านความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศในส่วนการบริหารจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานหรือองค์กร

- ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบงานด้านสารสนเทศของหน่วยงานให้การสนับสนุน และกำหนดทิศทางการดำเนินงานเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศที่ชัดเจน รวมทั้งมีการมอบหมายงานที่เกี่ยวข้องให้กับผู้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ตลอดจนรับผิดชอบต่อความเสี่ยง ความเสียหาย หรืออันตรายที่เกิดขึ้นกับระบบสารสนเทศไม่ว่ากรณีใดๆ

- กำหนดสัญญาการรักษาข้อมูลที่เป็นความลับที่สอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการของหน่วยงานในการปกป้องข้อมูลสารสนเทศ

- มีข้อกำหนดเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศสำหรับการอนุญาตให้ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกเข้าถึงระบบสารสนเทศ หรือใช้ข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงาน

มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศตามวิธีการแบบ ปลอดภัย พ.ศ. 2555

29

3. การบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ

- การเก็บบันทึกข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ โดยข้อมูลที่จัดเก็บต้องประกอบด้วยข้อมูลที่จำเป็นในการค้นหาเพื่อการใช้งานในภายหลัง
- การกำหนดบุคคลผู้มีหน้าที่ดูแลควบคุมการใช้งานและรับผิดชอบทรัพยากรสารสนเทศไว้ชัดเจน
- การจำแนกประเภทของข้อมูลสารสนเทศ โดยจำแนกตามมูลค่าของข้อมูลข้อกำหนดทางกฎหมาย ระดับชั้นความลับและความสำคัญต่อหน่วยงาน

4. การสร้างความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศด้านบุคลากร

- กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบด้านความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของพนักงานหรือหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่จ้าง โดยให้สอดคล้องกับความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศและนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศที่หน่วยงานประกาศใช้
- กำหนดให้มีขั้นตอนการลงโทษพนักงานที่ฝ่าฝืนนโยบายหรือระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศในหน่วยงาน
- กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการยุติการจ้าง หรือการเปลี่ยนแปลงสถานะการจ้างให้ชัดเจน และมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศตามวิธีการแบบ ปลอดภัย พ.ศ. 2555

30

5. การสร้างความมั่นคงปลอดภัยด้านกายภาพและสภาพแวดล้อม

- มีการป้องกันขอบเขตพื้นที่ตั้งของหน่วยงาน (Security perimeter) ที่มีการติดตั้งจัดเก็บ หรือใช้งาน ระบบสารสนเทศและข้อมูลสารสนเทศ
- มีการออกแบบและติดตั้งการป้องกันความมั่นคงปลอดภัยด้านกายภาพ เพื่อป้องกันภัยจากภายนอก ภัยในระดับหายน่ะทั้งที่ก่อโดยมนุษย์หรือภัยธรรมชาติ
- มีป้องกันอุปกรณ์สารสนเทศ ที่อาจเกิดจากไฟฟ้าขัดข้อง (Power failure) หรือที่อาจหยุดชะงักจากข้อผิดพลาดของโครงสร้างพื้นฐาน (Supporting utilities)

6. การบริหารจัดการด้านการสื่อสารและการดำเนินงานของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบงานคอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศ

- มีการจัดทำ ปรับปรุง และดูแลเอกสารขั้นตอนการปฏิบัติงานที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน เพื่อให้พนักงานสามารถนำไปปฏิบัติได้
- มีการดูแลให้บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่ให้บริการแก่หน่วยงานตามที่วางจ้าง ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงให้บริการที่ระบุไว้ ซึ่งต้องครอบคลุมถึงงานด้านความมั่นคงปลอดภัย ลักษณะการให้บริการ และระดับการให้บริการ
- ติดตามตรวจสอบรายงานหรือบันทึกการให้บริการของบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก ที่ให้บริการแก่หน่วยงานตามที่วางจ้างอย่างสม่ำเสมอ

มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศตามวิธีการแบบ ปลอดภัย พ.ศ. 2555

31

7. การควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบงานคอมพิวเตอร์ ระบบสารสนเทศ ข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์

- จัดให้มีนโยบายควบคุมการเข้าถึง โดยจัดทำเป็นเอกสารและมีการติดตามทบทวน
- จัดให้มีการลงทะเบียนบัญชีผู้ใช้งานระบบสารสนเทศ และยกเลิกบัญชีผู้ใช้อย่างเป็นทางการเพื่อควบคุมการให้สิทธิและการยกเลิกสิทธิในการเข้าใช้งานระบบสารสนเทศใดๆ ของหน่วยงาน

- กำหนดสิทธิในการเข้าถึงระดับสูง ให้ทำอย่างจำกัดและอยู่ภายใต้การควบคุม
- จำกัดการเข้าถึงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงได้จากภายนอก โดยให้สอดคล้องกับนโยบายควบคุมการเข้าถึง และข้อกำหนดการใช้งานแอปพลิเคชันเพื่อการดำเนินงาน

8. การจัดหาหรือจัดให้มีการพัฒนา และการบำรุงรักษาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบงานคอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศ

- จัดทำข้อกำหนดขั้นต่ำของระบบสารสนเทศใหม่ หรือการปรับปรุงระบบสารสนเทศเดิม ให้มีการระบุข้อกำหนดด้านการควบคุมความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศไว้ด้วย

- ดูแล ควบคุม ติดตามตรวจสอบการทำงานในการจ้างช่วงพัฒนาซอฟต์แวร์
- จำกัดการเข้าถึงซอร์สโค้ด (Source code) ของโปรแกรม

มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ ตามวิธีการแบบปลอดภัย พ.ศ. 2555

32

9. การบริหารจัดการสถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่ไม่พึงประสงค์ หรือไม่อาจคาดคิด
 - การรายงานสถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่ไม่พึงประสงค์ หรือไม่อาจคาดคิดผ่านช่องทางการบริหารจัดการที่เหมาะสมโดยเร็วที่สุด
10. การบริหารจัดการด้านการบริการหรือการดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กรเพื่อให้มีความต่อเนื่อง
 - กำหนดแผนเพื่อรักษาไว้หรือกู้คืนการให้บริการสารสนเทศ หลังเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ การดำเนินงานหยุดชะงัก เพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตามระดับที่กำหนดไว้ ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้
 - ทดสอบและปรับปรุงแผนการบริหารจัดการเพื่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในภาวะฉุกเฉินอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าแผนดังกล่าวเป็นปัจจุบันและมีประสิทธิผลอยู่เสมอ

มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศตามวิธีการแบบ ปลอดภัย พ.ศ. 2555

33

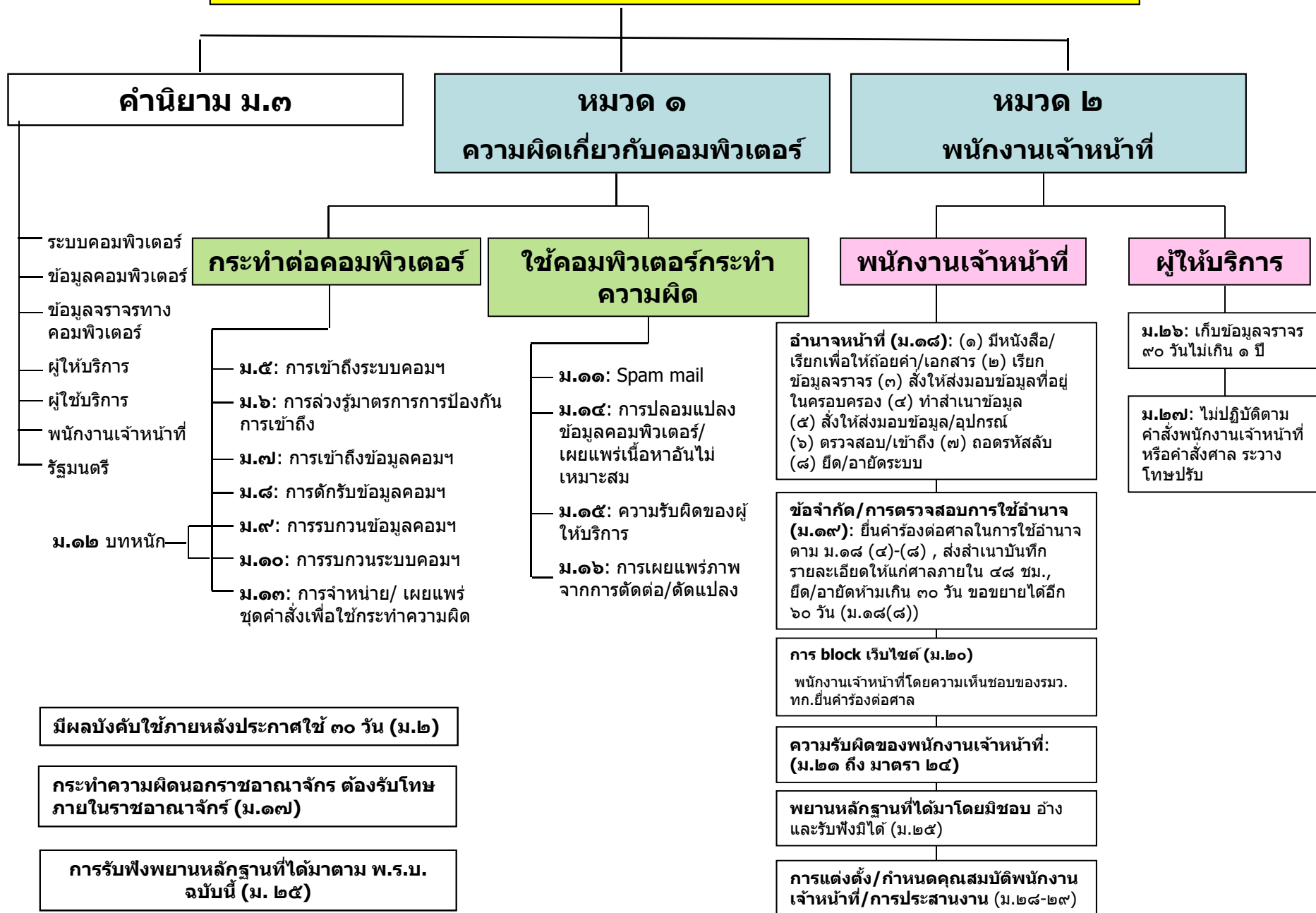
11. การตรวจสอบและการประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย มาตรการ หลักเกณฑ์ หรือ กระบวนการใดๆ รวมทั้งข้อกำหนดด้านความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ

- มีการระบุไว้ให้ชัดเจนถึงแนวทางในการดำเนินงานของระบบสารสนเทศที่มีความสอดคล้องตามกฎหมายและข้อกำหนดตามสัญญาต่างๆ ของหน่วยงาน โดยต้องจัดทำเป็น เอกสาร และมีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

- ป้องกันมิให้มีการใช้งานระบบสารสนเทศผิดวัตถุประสงค์

- พนักงานของหน่วยงานต้องดูแลให้งานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยด้าน สารสนเทศที่อยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบได้ดำเนินการไปโดยสอดคล้องกับกฎหมายและ ข้อกำหนดตามสัญญาต่าง ๆ ของหน่วยงาน

พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๖๐

หมวด ๑ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

35

มาตรา ๕	การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์
มาตรา ๖	การล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึง
มาตรา ๗	การเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์
มาตรา ๘	การดักข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ
มาตรา ๙	การรบกวนข้อมูลคอมพิวเตอร์
มาตรา ๑๐	การรบกวนระบบคอมพิวเตอร์
มาตรา ๑๑	สแปมเมล (Spam Mail)
มาตรา ๑๒	การกระทำความผิดต่อความมั่นคง
มาตรา ๑๓	การจำหน่าย/เผยแพร่ชุดคำสั่งเพื่อใช้กระทำความผิด
มาตรา ๑๔	การปลอมแปลงข้อมูลคอมพิวเตอร์/เผยแพร่เนื้อหาอันไม่เหมาะสม
มาตรา ๑๕	ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการ
มาตรา ๑๖	การเผยแพร่ภาพจากการดัดต่อ/ดัดแปลง

พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตราที่	เรื่อง	สิ่งที่แก้ไข
๑	ชื่อ พรบ.	พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐”
๒	กำหนดการบังคับใช้	พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
๔, ๑๒, ๑๔, ๑๕, ๑๖ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕	-	ยกเลิกและใช้ข้อความใหม่
๑๑	สแปมเมล	เพิ่มข้อความเป็นวรรคสองและวรรคสาม
๑๒/๑	บทหนักกรณีกระทำความผิดตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐	เพิ่มเป็นมาตราใหม่
๑๓	การจำหน่าย/เผยแพร่ชุดคำสั่งเพื่อใช้กระทำความผิด	เพิ่มข้อความเป็นวรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า
๑๖/๑, ๑๖/๒	คำสั่งศาลกรณีกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๖	เพิ่มเป็นมาตราใหม่

พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตราที่	เรื่อง	สิ่งที่แก้ไข
๑๗/๑	อำนาจของคณะกรรมการเปรียบเทียบ	เพิ่มเป็นมาตราใหม่
๒๑	ความรับผิดของพนักงานเจ้าหน้าที่	ยกเลิกความในวรรคสองและใช้ข้อความใหม่
๒๖	การเก็บข้อมูลจราจร	ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและใช้ข้อความใหม่
๒๘	การแต่งตั้ง/กำหนดคุณสมบัติพนักงานเจ้าหน้าที่/การประสานงาน	เพิ่มข้อความเป็นวรรคสองและวรรคสาม
๓๑	ค่าใช้จ่ายและวิธีการเบิกจ่ายในการดำเนินการใดๆ	เพิ่มเป็นมาตราใหม่